

I = INTERVIEWATOR; R = RESPONDENT

R.F. – Subinginer minier

I: În primul rând mi-aș dori foarte mult să vă mulțumesc că participați la proiectul nostru cultural, este o adevărată plăcere să vă avem lângă noi. Ne puteți spune pentru început numele, data și locul nașterii?

R: R.F. Aici am terminat școlile în Baia Mare...acasă eram 6 copii, taică-meu o fost comerciant, maică-mea casnică cu 6 copii n-a avut unde...din care eu am fost primul copil după 4 ani de căsnicie și...după aia o urmat restul, 3 băieți și 3 fete. Am mai rămas 3 din câți suntem.

I: Ok...Profesiile

R: Am terminat liceul în Baia Mare, unde o fost Gheorghe Șincai, 4 clase, după aia...am avut o cunoștință, dacă ați auzit de V., pictorul

I: Pictorul da

R: Deci da pictorul, fratele său mai mare era dentist...medic dentist, stomatolog...el era atunci anul 3 la facultate la Târgu Mureș și tot o zis ...eu după liceu, 4 clase de liceu...am mers 4 ani de zile ca tehnician dentist...la doctorul...medic din Baia Mare, am uitat deja...no acolo am lucrat 4 ani de zile, după ce am primit diploma de tehnician dentist atunci...domnul doctor V. zice „Hai că ești foarte bine cu asta...mergi la stomatologie la medicină la Târgu Mureș”....ce să fac?...ca să completez liceul...am luat și am studiat...anatomie că aia o trebuit la examenul de admitere și unde să mă duc...era două...

I: Două variante

R: variante...liceul n-am mai vrut, n-am mai vrut atunci să mă duc, era școală tehnică chimică și minieră...la chimică era mai mult fetele și...și toți prietenii mei era la mineritu....hai că mă duc și eu la mineritu...am intrat direct în examen admitere anul 2, în 53 am terminat Școala Tehnică Minieră, după aia...

I: Aici? Aici în Baia Mare?

R: Aici în Baia Mare da...după terminare am fost repartizat la HARCOV Institut Electromecanic Minier...eram 4 de la școală acolo repartizați...taică-mio n-o vrut să mă lase să mă duc nici n-ai ce căuta...nu m-o vrut...eu totuși am gândit că tot voi merge...știe el...ce să fac...no zic în vară mă duc și angajez...am mers la Centrală și mi-au făcut o trimitere la Nistru...m-am angajat la Nistru până când trebuia să mergem, atunci era Festivalul Tineretului aici în Baia Mare în România, și aici era atunci ...eram noi trebe să mergem la acest festival și ...festival automat ne trimitea la București...și de acolo direct la HARCOV, nici un fel de....acolo admitere...eu între timp dacă am lucrat la, la Nistru în 2 schimburi ca maistru minier, acolo am lucrat la 11 Iunie, exploatare jos...cu apă, ud, ud, legătură cu Băița din partea cealaltă a Nistrului era 9 Mai...era deținuții, n-am vrut să mă duc acolo că ...știți cum îi vezi niște oameni acolo...nu...nu...n-am vrut să mă bag, cât că mi-o spus dacă mă duc acolo stagiul ăla cât stau acolo mi se consideră și armată....no zic nu ...mă duc în armată mai bine...Am venit acasă într-o miercuri, că fiecare săptămână veneam și-n mijlocul săptămânii că o mașină ducea că aducea

alimente acolo și cu aia...un camion...nu autobuz...am venit acasă...n-o zis nimic taică-meu, după aceea am mers am întâlnit cu prieteni, pe la ora 9 am mers...atuncea era numai Ștefan...acolo cu un pahar de vin am discutat și pe la 11 am mers acasă. Atunci zice taică-mio „Că am uitat”...știa dar n-a vrut să spună. Zice aici a fost delegatul de la București ca să mergi la HARCOV...o vrut să ducă la facultate...iui...da cum...am uitat...o uitat săracu...no...atunci imediat am mers în vecinul meu, secretarul domnul C., care era secretar la școală la noi că el ocupa acolo în vacanță...am mers la el, la ora 6 direct la...am așteptat să vie că el era primul care venea la școală...no și venit și am întrebat...zice „Da o fost” și zic „N-o lăsat ceva?”...nu c-o plecat la ora 4 că o adunat pe toți și la ora 4 o plecat la București. N-o lăsat...n-o lăsat...no repede am făcut o scrisoare...direct la Ministerul Învățământului că o dat el adresa și în peste o săptămână vine, o venit răspunsul....„având în vedere că ați refuzat...întocmit cu altul, altă persoană”...Apoi gata o fost....Am mai stat la Nistru până în noiembrie, 7 noiembrie, până când m-a înrolat în armată că am fost deja amânat doi ani de zile din cauza școlii...eram...aveam 21 de ani....22

I: Aș vrea...aș vrea să revenim un pic la...

R: Acuma vreau să ajung...no am terminat armata 2 ani de zile la Șoala de Ofițeri Rezerve am ieșit ca Comandant Baterie de Artilerie Terestră și Antitanc, cu căpitan, în grad de căpitan

I: Da...da...

R: No...după aia, după ieșire n-am găsit loc la minerit, am ajuns la cariera Limpede de la Ferneziu, șef șantier acolo am stat un an de zile. Am avut 200 de muncitori, cioplitori și tot felul de muncitori...care au cu mineritul. După aia...

I: Ce se producea acolo?

R: Piatră

I: De pavaj?

R: Noul fel de pavaj...

I: Macadamul...

R: Bordură, pavaj, tot...am avut cioplitori din Constanța doi, doi italieni și vreo 2 sau 3 săcuieni, ăștia au fost cioplitori antâia, 9 cioplitori am avut, restul muncitori necalificați...cei care o tăiat pădurea și o aranjat să fie patra aia...piatra era înaltă, 10-12 metri...niște stâlपुरi așa frumos și numa jos am cerut de la Herja, că directorul de la Herja era diriginte la școală era cunoscut inginerul D., el mi-o dat artificieri când trebe să pușcăm și explozivul și am avut doi mineri care o perforat numa la bază găuri...ca să fie, ca să nu fie prea mare distrugerea, numa așa culcat piatra aia...și de acolo imediat când o terminat pușcare ăștia alți, cioplitorii jup la el...ales fiecare piatra lui

I: Da că avea, avea fisurația aia

R: să taie frumos, așa să nu rămâie aproape nimic din el piatră brută...că pentru aia am avut niște cioplitori care o făcut din ciocan niște piatră mărunță. No și ăsta o folosit atunci la Baia Mare străzile până la unde este Primărie de la Centru Vechi... Baia Sprie... Victoriei...tot...

I: Podul Viilor

R: tot o fost pavat cu piatră ăsta...pe lângă aia am avut o carieră sus la Firiza unde era piatră...lespedea aia lată...din aia o făcut trotuarele, nu era nimica atunci în Baia Mare...ca la țară no...Și după un an de zile...nu știu...doamna B. știți na...cu domnul, tatăl lui B. o fost cu practicanți la Săsar cu noi...acolo am cunoscut de mult și am tot cu el am făcut legătura și odată o dat telefon...o anunțat că nu era încă telefon...anunțat prin băiatul lui că este un loc de maistru la Săsar...imediat...mi-o durat o săptămână, n-a vrut să mă liberează de la carieră

I: Să vă deie drumu de acolo

R: Cariera aparținută de la Seini, acolo am prins, n-am găsit pe director, am prins un inginer, Mureșan îl chema de la Satu Mare, el inginerul șef era și el mi-a aprobat că el zice „eu știu ce înseamnă mineritul și...”, directorul era un șofer...de la partid...no...

I: Da, da, da

R: Atunci no...și el mi-o aprobat transferul imediat, da la Seini mergeam cu bicicleta că e...la avans și la salar mergeam după bani cu bicicleta, n-am avut alt transport. No...am ajuns la Săsar în 56 și acolo am lucrat la Sectorul 1...ca maistru minier 5 ani de zile până ...adică până când am primit 5 ani vechime de la școală, 5 ani de zile și atunci am făcut un curs de la Centrală la ...cu directoru împreună, că directorul Centralei era un dulgher atunci...el o terminat...o făcut cumva pe hârtie că școală de maiștri de la școală de maiștri că o terminat și școala de maiștri pe hârtie și imediat o ajuns acolo...am fost la Brad...că dânsul, directorul era din Brad...acolo era dulgher el și încă vreo 10 de la preparare, de la mine am fost acolo 6 săptămâni la curs de subinginer...curs de subinginer...am luat...6 am terminat eram vreo trei de aici și din țară era din altă parte...directorul o terminat și un preparator de la noi de la Baia Mare am terminat și am spus ca să primim diplomă de subinginer...nu mă interesa mie diploma, am avut eu salar ...Și după ăsta am primit de la Săsar decizie tehnician șef sector...și atât mi-o dat un sector, adică sectorul Adâncire de la cota 0237 cât era Săsarul, cota 0

I: În Sofia?

R: în jos...și apoi eu am început...

I: În Sofia?

R: ..da...în Sofia...adâncirea puțului 2 și după aia adâncirea puțului 3...tot eu am făcut tot. Sus era....adică era sectorul 1A și B

I: B...da...da...

R: A o fost care o urcăm în sus până la Valea Borcutului și în afară...și acolo am lucrat la început ca maistru

I: Vârful Popradului acolo

R: și am făcut suitorul de aeraj de la Băița care o fost suitorul 4 acolo am spart...era o căldură extraordinară...numa....măcar nici chiloții n-o purtat minerii numa cizma atâta o lucrat...60 de grade o fost pe...da când am mers afară și c-am bătut noua galeria aia de aeraj de la Băița...acolo

I: ...un curent...

R:...era perioadă de iarnă, fiecare dimineață mergeam cu secure că era niște scurgeri de ape și alea complet înghețat...pur și simplu era înghețată ieșirea...niște sloi de gheață o fost, n-am putut ieși...

I: Era un curent teribil

R:...curent teribil...no da acolo pe urmă a fost instalat ventilator aia și refulat la suitorul patru aerajul...atunci o fost rezolvat acolo pentru puțul...pentru jos că sus a fost aeraj că a fost galerie spartă în fiecare orizont

I: De coastă da

R: suitoare la suprafață la Valea Borcutului...aia n-a fost problemă. Am făcut prima dată adâncire puțul 2...am mers 4 orizont, 50 de metri până la minus 13 fiecare orizont da între timp și excavare...pregătit, apoi ne-o băgat acolo, ne-o chemat inginerul, C. era directorul și B. inginerul șef, o chemat să mă duc la Investiții...nu mă duc, Investiții totdeauna era așe pusă în spatele oricărui, ultimul o fost Investițiile acolo totdeauna...nu mă duc... da zice B. „Să știi că ăsta...Investițiile îi minerit, vrei să stai numa să dai vagon afară și numeri vagonul și atâta...mineritul”...atunci mi-o dat niște locuri de muncă, zice „Peste două zile vi cu repartizarea oamenilor să vezi cum vrei să-i...”...apoi ce să fac...am făcut planul, am mers foarte bine...de ce? „Acuma de aici dau...alegi de la fiecare sector pe cine vrei...dau mână liberă”. Apoi am găsit niște oameni, am cules și eu...nu prea o avut să deie sectoarele nici un om și apoi no am început și cu Investiții și cu sector, adică Investiții...bazine de apă la fiecare Orizont pentru pompare...că era apă jos, era apă, stație de încărcare acumulatori, stație...nu mai știu ce...tot fel de investiții l-am apucat...redeschidere Valea Roșie, Valea Roșie și aia mi-o dat mie după ce doamna C. era la IPEG el ocupa cu Valea Roșie deschidere și eu am mers totdeauna cu ea la recepție și apoi mi-o dat mie și Valea Roșie că aparține de sector. Trebuie să galerie aia aproape un kilometru și două sute, trebe să lărgesc că era îngust, că era atunci transport hipo pe el, cu caii o transportat

I: Cu calul

R:...atunci trebe să lărgesc betonare, toată galeria, canalizare, tot...lucru...stație de transformare, depozit de explozivi...aeraj sus la Valea Roșie...mult tot ce...

I: Da..toată logistica necesară minei

R: ...așa că am împrăștiat toată galeria...mi-o părut bine, mi-o plăcut...numa mult lucru, de dimineață până seară am dus acasă...o grămadă de hârtii acasă am lucrat...la locul de muncă fiecare am mers și i-am verificat...mi-o fost frică să nu văd locuri de muncă, mai ales era periculoase unele și no...am ajuns până la orizontul minus...spun așe 13 unde am dat de galerie, o galerie de cercetare pentru Aurum, am dat în gaz metan...gata...atunci gata imediat toată exploatarea trebe chemați niște echipe de la Petroșani care o făcut acolo analize tot...trebe să intre în...trebe mască, trebe lămpi electrice speciale, stat afară o grămadă

I: Echipamente electrice speciale

R:...echipam...hotărât așa să închidem...no apoi am făcut două ziduri de beton și am închis acolo și acuma îi închis lucrare n-am mai...acolo era filon

I: Unde îi asta? În Aurum?

R: În Aurum

I: La minus 13?

R: Da, în Aurum...era legătură cu Aurumul de la Valea Borcutului...aia s-o închis

I: Era făcut puțul pe Aurum?

R: la puțul de la puțul 2

I: Da?

R:...legătură de la puțul 2 da...galerie lungă lungă...no amu ce să fac, no am mers am gătat filonul 10 și 25 era filoanele de bază, între timp mai era un filon 10 auxiliar

I: O ramură a

R: Da o ramură care era mai mult conținut decât filonul, dar era îngust...de 4 centimetri, totuși trebuie să fie exploatat un metru măcar ca să poți lucra în ele...no și ălea am făcut niște abataje tot și am ajuns zona sus...o fost început Puțul 2, adică Puțul 3 sus, chiar în capătul filonului e o căldură...o început puț...cum o început? O făcut câteva metri...8 metri, două rânduri de grinzi o băgat puțul și o oprit...ce s-o considerat, ce era foarte bine, la fiecare orizont, la nivelul respectiv am făcut suitorul ca să fie aeraj

I: Suitor înaintaș

R: în direcția lui, domnul P. o fost, el o fost topograf, domnul inginer P., o făcut și mi-o dat...din fiecare orizont am început suitorul, mi-o dat direcție la colțuri fiecare și eu la fiecare orizont am început armare separat...pe când am ajuns de sus și ca să fie unit fiecare o venit...o grămadă.....,oare cum a fi?"...credeți-mă am lăsat jos ăsta....greutatea

I: Firul cu plumb

R: Da, firul cu plumb la fiecare colț, parcă era așa la milimetru...o fost în fiecare, la patru orizont nimerit...armat, început armat fiecare orizont în parte...și atunci imediat n-a mai fost așa mare căldură că ventilație...o intrat în funcție și o redus, era cald dar n-o fost așa mare căldură. Și apoi am început acolo excavare orizontului, fiecare orizont în parte....am avut și acolo o grămadă de oameni, muncitori, am avut 6 maiștri, maiștrii principali că eu eram numit prin decizie șef sector...sectorul A și sectorul B, eu am fost B, A era sus și....no acolo am petrecut ani de zile până când aproape am scos tot ce o fost bun acolo...am montat tot, betonări am făcut și apoi am avut niște...niște lucrări de betonare care am făcut, nu l-am făcut complet beton, am făcut niște picioare și cu ferestre, nu era nevoie să fie ...pentru aia am primit niște diplomă de inovație și alte am avut vreo 5 diplomă de inovație...O dată am primit 1200 lei atuncea ce era...

I: Diplome cât cuprinde da bănuții mai puțin

R: da...mai puțin. Și apoi am mai avut una cu care câteva mie de lei aș fi câștigat, am...totdeauna Centrala, Centrala o aprobat și o trimis la Minister și apoi o venit peste o lună și ceva de la Minister, da nu mi-o dat mie, o mers la conducere...că dacă trebe să fie îi sarcina directorului și inginerului șef trebe să fie asta și...atunci și el o băgat...ei și o trimis înapoi cu altă cerere...altă hârtie la Minister și atunci o împărțit...eu am primit 20% și ei primit restul către 40% directorul și inginerul șef....așe a fost atunci...

I: Da, da, da

R: Apoi după aia n-am mai făcut nimic...mi-o plăcut mineritul să știți că și când am ieșit din mină tot visez, parcă umblu pe etaje, pe orizonturi...și acuma multe ori zic la soție „uite că iară m-am visat pe aici, iară m-am visat pe acolo...” că aia o fost munca mea, deja mi-o fost frumos...mi-o plăcut așa, pe lângă aia c-o fost periculos...foarte periculos, nu am...eu am fost aia care...că inginerul șef o intrat la ora 9, la 12 o ieși afară și gata n-am m-ai găsit un șef în mină....eu am intrat cu personal, ieșit cu personal...la loc de muncă normal și toate hârtiile...o zi am fost afară la calcularea salariului la sfârșit de lună, adică data de 1 luna următoare și restul acasă am lucrat toate hârtiile ca în contabilitate acasă....am ținut evidența și de concediu și de nemotivat și de tot a muncitorilor...singurul lucru care nu mi-o plăcut, să vină omul beat în mină...aia mi-o fost....fiecare avans și la salar am ieșit, am venit în servici...am avut bicicleta, la vângluri și am verificat la intrare în mină oamenii care am știut ...nu fiecare...am zis la ei „Omule...ai băut, se întâmplă...vii la mine, spui...dau o zi liberă că vii duminică”, în fiecare duminică am avut de lucru...de transport, de armare puțuri...ținut de ăsta...fier vechi...lemn de mină adunat și așe mai departe...niște lucruri...la ăștia o venit, ăștia care o făcut de boacăna și atunci ...n-o fost...că dacă o avut nemotivat o pierdut o grămadă de bani de copii, ăștia o avut fiecare 4-5 copii...era jumătate cât salariul, pe lângă o reținut și din salariu nu știu cât cota...așa a fost atunci salarizare

I: Ați avut atâția oameni în subordine

R: Peste 200 de oameni

I: Peste 200 de oameni

R: Și atuncea așa o spus dacă ai 200 de oameni înseamnă că trebe să te asiguri la 1000 de guri traiul...ca să asiguri tu să poată trăi 1000 de oameni...familia...și atunci trebe să cauți, să intervii, să...din 18 ani cât am fost atunci, 18 ani am fost șef de sector, 15 ani am fost consecutiv șef...ăsta...sector frunțaș...am și...și atuncea am primit și diplomă. Am fost...ăsta...am primit medalie de jubiliară a Republicii de 30 de ani, asta medalie jubiliară 25 de ani de apreciere...că pe hârtie trebe să ai...că așa o zis șeful de partid...partid adică secretarul de partid...n-am vrut să mă duc, la 35 de ani am intrat numa...zice....„dacă nu, gata nu mai ești șef de sector”...pur și simplu așa o spus

I: Da, da, da

R: No...acuma ce să fac, o trebuit cotizație...aia o trebuit la el că dacă aveam salar mai mare, cotizația e mai mare no...și după aia mi-o dat și medalie de...muncii gradul 2, am primit și am, am, am

I: Erou al muncii socialiste, da

R: Și nu pentru medalie, că nu mi-o dat nimic cu el...nici un ban n-am primit cu el dar...no am acolo în...puse în dosar...și în...când am împlinit 45 de ani, mai înainte, era un doctor C. la Centrul de Silicoză...că fiecare 10-5 ani...în fiecare an ne-o făcut control Centru de Silicoză cu toată lumea, era obligatoriu...și aveam silicoză 2 avansat deja după 18 ani de subteran cât de cât praf era în galerie

I: Și cum se manifesta? Cum se manifestă silicoza?

R: Nu prea am simțit eu prea mult, că eu am mâncat bine, n-am băut că băutura o distrus silicoza...o fost foarte...cei care o băut s-o dus imediat, repede...nici n-o ajuns la pensie...că așa îi silicoza...că o distrus plămâni pur și simplu...mai mult o avut silicoză care o venit de la Borșa, la Borșa era cel mai mult ăsta...

I:...afectat plămânul mai...

R: da...da...nu...cristalul cum îl chema?

I: Siliciu... cuarțul

R: Da, siliciu...cuarțul...cel mai mult cuarț era la Borșa și noi am avut cuarț da nu-i atâta cât la Borșa...noi nu prea am avut minerale nimic, doar pe aici pe cole câte o ceva da nu era de nimic...am avut niște minerale de la Herja cât am făcut practică, am avut de la Cavnic și am avut vreo două de la Jereapăn...și acolo am fost în 52...la Jereapăn în practică, trimis de la Săsar...introducere, perforaj umed și ștulful.... ei habar n-au avut, n-am știut cum îi pe ștulf și perforaj umed...mergeam cu bidonul ăla de apă, mergeam cu ștulful...era niște țevi găurite, nu era presiune la aer...n-am mers, n-am putut ridica ștulful până când...o durat o săptămână până o reparat, o schimbat zona unde am lucrat noi cu prietenul...am început un suitor, excavare de la zero...bine pentru asta ne-o plătit, am făcut 15 metri și ceva în lună jumate, în 6 săptămână, o lună jumate am lucrat acolo...că până când am aranjat...ne-am luat un salar bun în 52...numa ce-am pățit...atuncea o făcut schimbarea banilor în 52...și banii ăia care am primit, am venit pe jos până la Baia Sprie prin Cavnic și am ajuns la ora 8 jumate la Baia Sprie, la Baia Sprie atunci era trenul...am vrut să venit cu trenul...cu trenul...nu mi-o dat, n-am avut numa banii ăștia noi adică ăia vechi, în ziua aia o schimbat banii...n-o vrut să deie biletul să urcăm pe tren...și ne-o urmărit să nu urcăm pe tren...hai până acasă la Baia Mare, o oră-două...hai obosit...

I: Acolo dacă nu perforau pe umed....

R: Nu, nu

I: Cum perforau? Cu ce perforau? Că nici presiune

R: Pe scânduri o prins, o ținut în mână

I: Da...

R: în mâna pe găurile mai jos...doi o lucrat la un perforator și găurile de jos pus tot și cu piciorul o împins așa o lucrat și aici la Săsar până când, peste tot așa lucrat în minerit că n-o avut....

I: Deci în loc de ștulf împingeau cu picioarele

R: ...cu picioarele...no...

I: Și pe uscat

R: Da...așe o fost...și apoi nu era mașini de încărcat...lopată și troc și în abataj la fel trocul și cu sapă și atunci mai târziu am pus și acolo niște excavator, troliu...trasă cu cupă și o fost altcumva...adevărat că și norma s-o majorat dacă s-o instalat niște utilaje, s-o schimbat și norma...ăia de sus o știut...no da totuși o fost utilaje...care o vrut...în abataj de bine de rău o câștigat bine minerii...n-a fost așe...

I: Și-o fost...

R: Da, a fost...no acolo n-o trebuit numa 2 ajutori mineri, restul mineri...perforat și încă ajutor minier o perforat că numa toată lumea o perforat...când o făcut pușcarea artificierii că ei o făcut...schimbul 3, noaptea de obicei, atunci o venit toată lumea...am băgat troliu și o tras cu cupă imediat...la rostogol...așă că n-a fost....a fost pe ici, pe acolo și acolo dat cu sape de la perete ajutat...

I: Da...da...bine...curățirea...

R: Da...păi

I: Ați prins calul în mină? Calul? Calul în mină l-ați prins?

R: Nu...o fost la Valea Roșie de sus că am deschis mina Elisabeta și Wilhelm care o fost și pe aia...că acolo era două puțuri în apă în...o trebuit pentru aeraj pentru Valea Roșie, o trebuit să deschid ca să aibe Valea Roșie aeraj...pe lângă că am făcut acolo un suitor și și la Valea Roșie un depozit mic de exploziv pentru 24 de ore care o dus de la Săsar acolo

I: Provizoriu da...

R: dar și la aia a cerut...pompierii și ăștia a cerut suitor de aeraj și atunci trebe să facem legătură să deschidem puțu care era complet închis și unit....ape...curgea ape prin ele, ai de capul nostru...am făcut și reușit

I: Ne-ați povestit despre căldură. Alte...condițiile grele din mină la ce se...munca e grea știe toată lumea

R: Munca grea...asta e adevărat...era periculos de...prima dată era susținere cu lemne, cu tropane în armătură de lemn, lemn de brad mai mult că aia o fost că lemn de brad anunța înainte dacă se întâmpla ceva, el nu rupt el...

I:...pârâia

R:...da el pârâia...și atunci imediat ai fost atent...și mai ușor era și de lucrat și de transportat. Da...am început după aia cu betonare, ne-o dat lucru mai mult aia o fost adevărat, aia nu l-o făcut echipe, cei de la înaintare o făcut numa înaintare și canalul...aia o fost

I: Deci la betonări erau condiții grele, așa-i?

R: Fost grele la redeschidere, mai ales la vale, galerie de la Săsar la Valea Roșie...l-am făcut circular, era un profil mic de transport cal apoi cât și era caolinos...n-am...numa câte 2-3 metri

am putut înainta, două armături am pus, am avut niște...din șină făcut armăturile susținere și apoi mers mai încet unele zone, unele zone o fost mai bun, am putut înainta mai bine...tot trebe să stau lângă ei că așa o fost...mi-o fost frică să nu se întâmple că minerii ei o lucrat, n-o prea fost atenți ce o făcut, ei o lucrat că trebe să meargă plan trebe făcut...dacă nu face treabă n-are bani...așa că...eu trebuia să mă duc sau un maistru care l-am avut...că maiștrii, am avut niște maiștrii pur și simplu...colegi de clasă pe care n-am avut încredere...am avut un maistru format din mină șef de echipă și unu din artificier...mai mult am folosit, mai bine am avut încredere în ei decât în unu care o terminat școală că ăialalți care o terminat școală la ieșire...cu fiecare prieten la băutură și apoi dacă mergi și bei și aia ceri și adă și no...așa merge nu?

I: Da...

R: No, ce să facem? Și pe când ...nu prea am avut încredere în ei câteodată...pe când am mers schimbul 2 să verific, în fiecare săptămână am mers o zi noapte și o zi sau două după masa...verificare, care ei n-au știut când mă duc ...așe mi-am fost planificată la începutul lunii era planificat că l-o semnat directorul și nu știu ce...și no...și și ei o venit și plus odată pe lună făceam verificare de ...direcție la puț...verificarea puțului

I: Verticalitatea

R: Da...aia cu dulia de puț, aia numa în schimbul 3...no...mi-o plăcut...o fost lucru...mi-o dat de lucru da...

I: Ne puteți...

R: Da ce pot să spun...salar, niciodată n-am cerut salar...am avut salar maxim numa funcțiile respective...da după ce am ieșit în pensie atunci o majorat salariul așa când am ieșit eu cu pensia am avut salar de bază 3200...și atunci ei o primit 4600 după...a primit majorare aproape 50% și adevărat că atunci noi am avut și ceva...impozit...n-am avut, pe ei i-o impozitat după aia...atunci fost...așe o fost problema no...da...n-am avut ...am putut susțin familia, soția o lucrat și ea și ea la Centrală a fost contabilă de la Săsar am luat...ca soție...no și am avut 3 băieți

I: L-ați încurajat pe careva dintre ei să...

R: Da, a lucrat la Flotație fiecare dintre ei

I: Da?

R: Unu îi electrician, altu era șoferu...purta de la Pitești material necesar pentru flotație...iar celălalt o lucrat la cianurație...până când

I: No deci...

R: Până când o lichidat mineritul o lucrat ei acolo

I: Da, da

R: Și nora mea tot acolo o fost contabilă, tot la Flotație, care o fost coleg de clasă cu băiatul cel mare...dar după ce o căsătorit mi-o aduc încă 3 fete...așe că am avut 6 copii...așe o fost

I: Cum spuneți dumneavoastră mineritul a dat de mâncare la 6 guri

R: Da...că așa îi, n-am avut cui...niciodată nimic, era fete bune...am avut 6 nepoți...

I: Să vă trăiască

I: Bun...

R: Mi-o plăcut mineritul...așa în ansamblu...

I: Da...ne puteți spune o zi de muncă obișnuită a domnului R. ca șef sector. Ce făcea domnul R. într-o zi de muncă?

R: Apoi am intrat la ora 5 am fost acolo...

I: Așa...era masa caldă pe vremea dumneavoastră?

R: Nu...nu...n-am avut masă

I: Nu era

R: Nu era

I: S-o introdus ulterior

R: Numai cei de la domnitor, care o stat în dormitor cazați ei o avut o masă aparte, aveau bucătărie pentru ei cei care o stat...am avut 5-6 dormitoare în exterior pentru cei care o umblat, săptămânal o mers acasă...muncitorii la diferite comune...unde n-a fost...a fost comune unde a venit zilnic cu mașină, fiecare schimb, da cei care era din Sălaj sau altă parte mai departe...

I: La așa numitele cămine de nefamiliști, cum le zicea

R: Da...așa că...

I: Ajungeați la 5 la mină și începeați o zi de muncă

R: Da...orice caz...am intrat...și am intrat cu personalul, am îmbrăcat la baie gata, acolo aveam dulap, haine, lămpărie primit și intrat cu personal cu vanglu...acolo la puț făceam apelul, cu apelul făceam și instrucție zilnic...zilnic, zilnic instructaj cu locul de muncă care am văzut în ziua anterioară, așa o scurtă instrucție am spus ce-i de făcut, cum îi de făcut...și apoi fiecare o mers la loc de muncă și eu am coborât joc cu ei, la ultimul orizont...prima dată am început de sus și apoi am dat seama să cobor și atunci prin locuri de muncă fiecare loc de muncă prin...am urcat, am ieșit sus. Că de ce? Dacă am coborât pe scări nu l-am văzut mai ales cu lampa aia de la electrice, n-am...când eram cu carbidul mai vedeam...n-am văzut fușteilă...mai...la locul de muncă de multe ori lipsea câte o fușteie și chiar două și jup câteodată...numa am reușit să prind fușteila...am și lovit vreo două ori genunchii...și nu l-am văzut atunci

I: Erau...erau mai bune lămpile de carbid decât electrice?

R: Da....da păi...aia n-an fost pentru noi și atunci am mers la orizont și apoi prin locuri de muncă atunci i-am vizitat fiecare loc de muncă și am ajuns la Orizontul de bază...și acolo am așteptam până când o venit ultimul om...făcea apelul acolo, n-am ieșit afară până când n-o ieșit ultimul om de la locul de muncă...așe o fo...chiar dacă am întârziat cu tot personalul...n-am

ieșit...eu am dispus...nu ieșim...și atunci cei de afară o așteptat pe noi, n-a putut intra până când n-am ieșit noi...

I: Da, da, da

R: No...s-a întâmplat și asta că am mai...

I: Ați avut...evident ați avut...accidente

R: Accidente ...am avut...așa am nimerit îți spun și ziua de nemotivat, concediu la fiecare om ținut evidență mai mult decât cei de la contabilitate...

I: Păi aveți oamenii...dumneavoastră răspundeți de ei

R: Da eu am răspuns, și atunci am ținut...și așa am și repartizat locurile de muncă că eu am făcut repartizare, calculat de salariu...plan de...operativ lunar pentru ani...legăturile, am făcut legăturile cu serviciul tehnic că era inginerul V.G. era un om extraordinar de pregătit...avea în cap tot ce trebuia V.G., păcat de el...și încă era om pregătit domnul V., era un om domn...ce s-a întâmplat...am umblat...fost perioadă când o venit în 60, anii 60 o venit M. pe capul nostru

I: M.A.?

R: Da...o venit...domnul B. era general în armată și el era șeful mineritului de la armată și no...atunci...am...avut o ...de la puțul 3 am început adâncire și în sus o lucrat echipe...am avut 4...3 muncitori și al patrulea era maistru acolo...schimbul 3...un prieten bun al meu era maistru...eu fiecare loc de muncă făceam instrucție de lucru și...și...schiță dar mare...exact cum trebuie făcută...semnat de inginerul șef și de director, aprobat și băgat în ramă, aranjat frumos. Și semnat, luat la cunoștință maistru, șef de echipe

I: Da sigur, evident

R: Asta...fiecare lună am făcut dacă era ceva schimbat...s-a întâmplat o noapte un accident acolo...ce s-a întâmplat? Cum o pușcat lărgirea a fost deja a avut 8 metri de armat...cu lemn de puț...lemn stejar armat profil de puț și o trebuit să meargă mai jos...cum o pușcat o lărgit...până jos tot înfundat, că era suitorul și în suitor puteam urca până sus da era rostogolul, rostogolul cumva agățate...cine știe ce-o mai băgat ei în ele că s-o rămas agățat...de jos o pușcat, n-a reușit...de sus o mers apă pe el ca să spele, apă cu el cu un furtun...

I: Da, da, da...așa

R: așa a fost și prevăzut și era pentru fiecare muncitor care o lucrat era centuri de siguranță și separat fiecare legat de armătură, de sus...sigurat...așa și era prevăzut...ce s-a întâmplat...când o mers maistru acolo...pe la ora 1 mi-o spus după aia unu care o rămas, era un vagonetar...adică cuplător la puț...aia...s-o dus jos la pirag și o discutat cu șefu de echipe și cu ajutor miner și...o țigară amândoi...nu l-o legat de centură ...apa o curs pe el și o dat jup stâlpu jos...și asta i-o smintit și pe ei...ajutor miner o reușit să urce să prindă scara...că era și scară până la pirag...o reușit, o făcut încă doi pași și o rămas agățat de armătură...așa..

I: De tropan...

R: ...de tropan...ceilalți doi înghițiți...imediat o chemat...era un subinginer la celălalt sector...ofițer de serviciu schimbu 3, o mers după el, o venit...n-o avut ce face, o coborât jos după aceea o dat telefon acasă...adică la București...era 3 că considerat și minerul care era care o stat...ăsta cuplătorul pe mâna ca să nu scape de jos, o stat așa cu piciorul pe mâna...până când o venit cineva și o ridicat, încă un ajutor să ridică sus...de acolo să nu cadă...atunci deja cădea în gol...

I: Da, da, da

R: No...el o scăpat cu zdruncini de mână și era unu C....și...săracii ăștia...o durat...până a doua zi la ora 1 o reușit să scoată de...

I: Pe gura de rostogol

R: Da...era pur și simplu fiert...era căldurile acolo și apa aia curgea deja apa aia când ajungi jos era...

I: Fierbinte

R:...fierbinte și tot...a fost mort...no ce să faci....da imediat...eu la ora 5 am mers în mină, mi-o dat telefon...C. el era cu protecția muncii..., „Hai înăuntru că ai...”...eram și coleg de școală, împreună am terminat...și am mers, am mers la puț...no imediat am pus mâna pe hârtie tot...și am ținut acolo să n-o ia cineva...știți cum îi...imediat la ora 8 o venit B....direct de la București o venit cu avionul...că dacă o spus că îi accident înseamnă că o venit

I: Accident colectiv

R:...colectiv...și...când o văzut acolo....i-am dat toate instrucțiunile...imediat pe loc...gata îi închis complet, nici un fel de .....nimic, nimic...zice „Așa ceva eu nu am văzut în mină cât am lucrat...cum este tot pregătit și analizat”...și am mers la fiecare loc de muncă pe parcurs și o văzut...mi-o dat primă după aia ...după sfârșit lună am primit prime...și o fost clasat, pe loc o clasat dosarul...că vinovat o fost maistru și șef de echipă amândoi care n-o respectat protecția muncii...mi-o părut de ei că era...buni prieten și cu minerul și cu...

I: Acuma normal....o tragedie

R:...ca și orice om...

I:...o tragedie...

R:...și mai ales unu, minerul, am primit de la Baia Sprie pentru adâncire de puț...împrumut...

I: Accidente se întâmplă...

R: Accidente da...

I:...evident...

R:...no ce să facem...

I: Acum...ce tehnici vechi de minerit cunoașteți dumneavoastră care se aplicau în vechime și nu le-ați mai prins?

R: Tehnici...nu prea a fost tehnici că...lucra numa din mână cu fierele cele, nici nu era găurite...era perforatorul normal...un cap de triunghiular acolo și cu aia...nu avea nici măcar...Videa de ăla...

I: Vidia da...

R:...era numa perforator...era adevărat în mină era un ...un fierar care făcea...15 ăsta scurt, 15 mijlociu și 15 lung o fost...aia pentru un perforator...aia el o ...o dat de acolo de la fierărie...subteran avut o fierărie care o intrat de la Valea Borcutului...și așa a fost ...le-o dat perforatoare...la sfârșit de lună fiecare miner o băgat în vagonet și le-o dus acolo la ...le-o făcut...că n-o trebuit mai mult decât un schimb să...

I: Da, da, da...să le ascuțească...iară...să le...

R:...toate o fost mâncate...și apoi o făcut pe parcurs Videa...Videa o adus din Suedia capurile alea de la Suedia am primit, după aia o făcut un perforator...atuncea am avut prima dată niște furtun băgat separat lângă perforator până când o perforat ăsta...sflederele...o perforat...și atunci o introdus prin...

I:...prin sfredel

R:...prin mașină....da...Și după aia a apărut ștulfu și pe urmă mașină de extracție, de încărcat, mașină de încărcat care n-a avut....trăgea cu sapă în troc și ridica pe vagon săracii oameni câte doi...un troc că era greu, era troc nu așa mici...așa...era mare...

I: Cam cât avea norma un...la încărcare manuală? Cam cât trebuia să facă într-o zi?

R: Normă...6 vagon

I: 6 vagoane manual?

R: manual...

I: de om...de persoană

R:... de om da...

I: Vagonul de 0,6?

R:...și 12 vagoane era încărcat frontul...era doi vagonetari loc de muncă care trebuie să încarcă până la sfârșitul schimbului adică mai repede...ca să poată și evacua...dapoi era aia și transportat nu numa încărcat...transportat la oareșcare distanță...

I: Distanță da

R: înlocuit cu goale și no...și plus curățat și canalul și mai era lângă el, tot a lor, a vagonetarilor

I: Da...muncă grea. Cunoașteți legende, superstiții, povești de-ale minerilor...așa care să...

R: Nu prea...au fost...o făcut niște...o băgat în straiță niște șobolani, niște șoareci o dus lângă mâncare unu la altu o băgat...o făcut prostii din astea care no....când o mâncat...da...

I: De Pocol știți ceva? Pocol..

R: Pocol?

I: **Ăla cu castelul**

R: Ăla o fost la Valea Borcutului...nu l-am întâlnit cu el da am lucrat acolo, adică lucrat...numa cât am văzut castelul aia la Pocol...și am lucrat la Valea Borcutului atâta jos galeria aia care am...chiar în galeria aia a lui, la filonul lui am ajuns că era destul de lung filonul ăla...până la

I: **Cu galeria...care galerie?**

R:....la minus 113 la Puțul 2...o galerie...am fost dat direcție de la topograf și așa am nimerit în ele...în filon...când am nimerit în filon o apărut gazul și atunci...n-am avut nici un folos...da...aeștia, am mai avut un prieten care o lucrat la Puțul Wilhelm care era 6 kilometri...noi de la Săsar până la Puțul 2, 4 kilometri am făcut...juma de oră am mers cu vagonul...și apoi de la 2 kilometri unde era dublă...

I: **Dubla 2000**

R:...dubla 2000, da acuma după aia...acuma au făcut dubla până la gura minei, după ce am ieșit eu...da era galeria care drept mergea la Wilhelm încă 4 kilometri și merge 2 kilometri mergea la Puțul 2...la stânga și la dreapta mergea la Valea Roșie...

I: **Da, da, da...**

R:...din bifurcația....No și galeria aia de la Valea Roșie am făcut eu că nu era galerie, legătură cu Valea Roșie...acolo era în capătul galeriei la Valea Roșie era aur nativ...zona aia a fost exploatat...acolo era aur nativ acolo

I: **Mai știți filonul? Pe ce filon? Calazancius?**

R: Nu mai știu....exact...

I: **No...nu-i stres**

R: Imediat la intrarea de la Valea Roșie la galeria de legătură

I: **Da, da, da...Știți de ametistul din Valea Roșie? De cuarțul ăla violet?**

R: N-am...n-am...

I: **Nu l-ați prins...nu...**

R: N-am prins...nu prea am văzut pe la Săsar

I: **Flori nu tare au fost la Săsar într-adevăr**

R: Sărac o fost de așa ceva...nu....n-am avut

I: **Bine domnul R....Ați avut vreodată sentimentul apartenenței de o categorie profesională deosebită, aceea a minerilor? V-ați identificat cu ei? Bineînțeles că a fost viața dumneavoastră...normal...**

R: Mi-o plăcut...știți care o fo...în 8 august s-o ținut Ziua Minerului, atunci toată lumea eram ca o familie, mergeam afară...era aranjat ori la Parc, ori în spatele Stadionului acolo era niște

mese aranjate, era grătare, era...mici, câte o bere îți dădea și no...atunci eram parcă într-o familie toți...mergeam cu soția, cu copii...și ei venea care era și cunoșteam unu pe altu și....eram ca niște frați...aveam niște...la locul de muncă, și miner, ajutor miner....din cunoștințele copilăriei niște prieteni...la locul de muncă am fost unu la altu șef că nu ne cunoșteam...în afară „Servus. Ce mai faci? Cum îi?” suntem prieteni, dar la loc de muncă nu l-am văzut pe nimeni...gata...o fost fiecare miner, ajutor miner, artificier, fiecare funcția lui...maistru și așa mai departe...acolo nu puteai să faci diferențe

I: Nu, nu, nu...rabat la ...nu...așa-i

R: Nu, nu...

I: Ok...Ne apropiem de sfârșitul interviului domnul R...v-aș mai întreba ceva înainte. Dacă vrei să-mi răspunzi, dacă nu, nu. Sunteți o persoană religioasă?

R: Da

I: V-o ajutat acest lucru în minerit?

R: Ajutat...și am și umblat și atunci și acuma în fiecare duminică am fost la biserică...chiar dacă era ...cu carnetul aia...aia nu m-a interesat, am mers la Valea Roșie la biserică acolo și acuma umblu la biserica mare la Centru Vechi și...că acolo am fost și căsătorit...63 de ani sunt căsătorit

I: Mulți înainte!

I: Deci mineritul a definit viața dumneavoastră

R: Da...așa-i...o legat laolaltă...nu era altceva...era singur..păcat că tot orașul cum....tot orașul o suferit când o închis mina...că nu numa mineritul o suferit, că o grămadă de alte lucrări care nu mai au efect...nu o mai avut cum să...n-o mai avut...prepararea iară s-o distrus

I: IMM-ul

R:...transportul....minuni...mult

I: Topitoriile da...

R: Da...da...no...ce să facem..s-o schimbat meseria...acuma să înceapă mineritul trebe să înceapă de la zero...școală profesională de minerit, de maistru, de inginer...de tot...trebe să începe de la...geolog....topograf tot, trebe să începe de la zero...că cei care sunt nu mai...nu zic că nu-s capabili dar nu mai știu, nu mai lucrează așa cum trebuie că gândesc la ce-o fost și cum trebuie....nu-i ca o lucrare nouă să începi...începi unde în mină îi pericol, numa pericol în mină...știu când am deschis Valea Roșie...când o deschis colegul meu, o deschis Dealul Crucii...în apă...sub ape o fost, pompele dacă o oprit o juma de oră, iară închis toată mina...o putut să înceapă din nou..no și...

I: Da, da, da, da

R: nu-i...nu-i...și aici poate s-a ...acuma în subteran...apoi pompa oprit imediat orizontul venea apă...pompa a mers schimbul non stop

I: Deci șanse de redeschidere a mineritului nu vedeți

R: Nu...nu...că tot care o rămas acolo armătura aia nu mai îi bun, trebe să începi altu...indiferent cum îi, apa aia nu-i ca apă potabilă, conține o grămadă de...de....fier și

I: Acizi

R: ...acizi și distruge armăturile alea indiferent ce o fi sau metalul ăla l-o mâncat rugina...o fost o grămadă de instalații da nu l-o putut să-l scoată...mai ales de la orizonturile inferioare n-o putut să scoată nimic...pompele și restu acolo o rămas, mașini de transport, locomotive și ăsta nu le-o scos afară că acolo o rămas toate instalațiile

I: Da, da, da

R: Păcat de el că o grămadă de...putea să scoată afară și măcar la fier vechi...să poată folosi...că

I: Da...da...da....

I: La încheiere domnul R. aș dori să vă întreb, o întrebare retorică la urma urmei. Ce a însemnat pentru dumneavoastră mineritul?

R: Traiul...traiful și viața...viața...așa...îi viața cum zice așa îi viața de artist...așa-i viața de minerit...eram, eram numa...majoritatea minerit...era de la preparare sau de la chimică era de la Phoenix separat, era numa o singură...Phoenix și Cupru...restul mineritul era tot județul și eram peste tot, oriunde am mers numai mineritul...am mers la Ilba, am fost și acolo în vizită cu domnul director de vreo două ori...la Nistru am lucrat, la Herja am fost...la Cavnic am fost trimis 2 luni cu toată echipa în 72...domnu director o venit cu noi pentru redeschidere Orizontul 2 acolo la Cavnic, no acolo am lucrat 2 luni de zile, de acolo am primit câteva flori de mină de la mineri că eu n-am avut posibilitatea să umblu acolo...da de la mineri mi-o dat câteva flori care atunci l-am dat când m-am pensionat că așa...o zis doctorul „Ai flori de mină?” „Am”...no scapă de el că din cauza aia îți conține sulf și din cauza aia o spus că n-am putut dormi în casă...din cauza sulfului...am avut...n-am avut pe vitrină, am avut pe dulap...n-am avut vitrină atunci...și atunci am dat unde am putut...atunci încă nu era Muzeul, nu era nimic...ce să fac...

I: Da...da...Mai doriți să adăugați ceva domnul R.?

R: Îmi pare bine că am mai reușit să-mi mai amintesc ceva de mineritu că...foarte, foarte...cum o fost, el o fost mineritul...mineritul o fost primul, mai ales în județul Maramureș care o dus viață și o făcut tot în Maramureș...mai ales în Baia Mare...o grămadă...construcții...tot, blocuri...așa ceva, dacă nu era mineritul nu era nimic...spun asta realitate și acuma...de atunci nu mai fac nimic să știți...nu prea vād să facă construcții de clădiri...zero...avea cele 2-3 clădiri care era acolo pe Hotvon, acuma abia început....dracu știe deja cred că aia nu mai ține prea mult...așă că îi rămas la zero și mai ales că acuma cu boalele astea de pandemie..o distrus complet

I:Da...

R: mulți oameni

I: Domnul R. noi vă mulțumim foarte foarte mult pentru interesantele dumneavoastră amintiri

R: Eu am mai făcut aici niște nume de ingineri care o fost la noi....

I: Da...Dacă doriți să-i menționați

R: Apoi pot să spun da nu știu dacă mai are ceva interes...era C.V. și B.P. director inginer șef la început, după aia a venit domnul C. și L.V. director și....să știți că L. era un miner adevărat...cu aia am putut discuta mineritul...

...apoi o venit V.G. care era îți spun...știa...spunea așa cum scrie la carte orice... nici nu-l amintesc că așa cum o fost era un domn, mai este încă M.E. care trăiește, 93 de ani are...

I: Protecția muncii

R: echipa de salvatori

I: Salvatori

R: echipa de salvare...apoi C. era și el protecția muncii, doamna C. soția mi-era coleg...tot amândoi era și vecin, eram foarte buni prieteni cu ei, era cu protecția muncii am spus...era doamna B. care a mai fost acolo, B. mi-o fost...soțul mi-o fost coleg de clasă...mai era ca inginer H.P. fost fotbalistul care acum undeva în Ungaria o plecat...era unu P.I....care o lucrat după aia la Regie acolo o fost inginer, domnu P. care era șeful topografiei....

I: Nu l-am...

R: Da, da era om de treabă....inginer minier o fost la topografi, era unu P.P. înalt, ăla o murit imediat după Revoluție, era cu șeful transportului și el băutura o dus...păcat...mai era unu de la Valea Roșie P.P...era

I: Geologul?

R: Da...no ăștia care o..

I: Îl știu pe domnul...

R: No și apoi restul....D. și D. , aeștia profesori erau...L. și P....ăștia amândoi profesori de la Centrală...mno...

I: Mulțumim mult domnul R. Ne-a făcut o plăcere deosebită să povestim

R: Apoi eu am notat ca să...că uit să știți...că așa îmi amintesc și mai uit de ei...deja pe la 91 de ani am uitat...